

NOVI TEKST 7.7.2014.

11:46

Nacrt

MINISTARSTVO POMORSTVA, PROMETA I INFRASTRUKTURE

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI
ZAKONA O CESTAMA,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, lipanj 2014. godine

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O CESTAMA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 85/2010 – pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

a) Ocjena stanja

Javne ceste - njihov pravni status, način korištenja, razvrstavanje, planiranje, gradjenje i održavanje, upravljanje javnim cestama, mjere za zaštitu javnih cesta i prometa na njima, koncesije, financiranje i nadzor javnih cesta uređeni su Zakonom o cestama („Narodne novine“, broj 84/2011, 22/2013, 54/2013 i 148/2013) i podzakonskim propisima donesenim na temelju toga Zakona.

Stupanjem na snagu Zakona o cestama („Narodne novine“, broj 84/2011, 22/2013, 54/2013 i 148/2013), člankom 123. i člankom 124. Zakona je uređeno postupanje kod upisa javnih cesta u zemljišne knjige, a člankom 131. i člankom 132. Zakona je uređeno postupanje kod upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige, odnosno cesta navedenih u članku 98. Zakona.

Članak 123. Zakona uređuje pitanje upisa javnih cesta u zemljišnu knjigu kada je javna cesta evidentirana u katastru, a članak 124. Zakona uređuje pitanje upisa javnih cesta u zemljišnu knjigu u slučajevima kada javna cesta nije evidentirana u katastru ili u katastru nije evidentirano njeno stvarno stanje.

Člankom 131. Zakona propisan je upis nerazvrstanih ceste u zemljišne knjige, odnosno cesta iz članka 98. Zakona, što uređuje članak 132. Zakona.

b) Osnovna pitanja koja se trebaju urediti ovim Zakonom

U praksi se pokazala potreba da se odredba članka 124. Zakona o cestama redefinira kako bi se osiguralo efikasnije postupanje katastarskih ureda i zemljišnoknjižnih sudova u postupcima kada javne i nerazvrstane ceste koje su izgrađene prije stupanja na snagu Zakona o cestama („Narodne novine“, broj 84/2011) nisu bile evidentirane u katastru.

Važećim odredbama članka 124. stavak 1. i 2. Zakona određuje u odnosu na članak 123. Zakona, drugačiji redoslijed postupanja nadležnih tijela kod upisa javnih cesta koje nisu evidentirane u katastru, što je dovelo do različitosti sudske prakse u zemljišnoknjižnim sudovima, te različitog postupanja katastarskih ureda, a postupak učinilo formalno složenijim i duljim u odnosu na odredbe članka 123. Zakona.

c) Posljedice koje će proisteći donošenjem ovoga Zakona

Predloženim promjenama Zakona o cestama očekuje se uklanjanje naznačenih poteškoća kod evidentiranja javnih i nerazvrstanih cesta u katastru te njihovog upisa u zemljišnu knjigu.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno izdvajanje posebnih sredstava na teret državnog proračuna Republike Hrvatske.

IV. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno odredbi članka 204. Poslovnika Hrvatskog sabora ("Narodne novine" broj 81/2013), radi otklanjanja poteškoća u poslovanju upravitelja cesta i provedbi propisa, predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku. Naime, donošenje predloženog Zakona ubrzali bi se upisi u zemljišne knjige i katastar, otklonili bi se problemi oko utvrđivanja redoslijeda postupanja nadležnih tijela kod upisa javnih i nerazvrstanih cesta.

V. TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA

Tekst prijedloga zakona dan je u obliku Konačnog prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o cestama.

VI. TEKST ODREĐABA ZAKONA O CESTAMA KOJE SE MIJENJAJU

Tekst odredaba Zakona o cestama koje se mijenjaju, dan je u prilogu ovoga Prijedloga zakona.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O CESTAMA

Članak 1.

U Zakonu o cestama (Narodne novine, broj 84/2011, 22/2013, 54/2013 i 148/2013) u članak 1a, stavak 1. dodaje se točka 8. i glasi:

Direktiva vijeća 2013/22/EU od 13. svibnja 2013. o prilagodbi određenih direktiva u području prometne politike radi pristupanja Republike Hrvatske (SL L 158, 10.6.2013.).

Članak 2

članak 124. mijenja se i glasi:

"(1) Javne ceste izgrađene do dana stupanja na snagu Zakona o cestama ("Narodne novine", broj 84/2011), koje nisu evidentirane u katastru ili nije evidentirano njihovo stvarno stanje, evidentiraju se u katastru na temelju odluke iz članka 7. stavka 2. ovog Zakona, geodetskog elaborata izvedenog stanja javne ceste i rješenja nadležnog zemljišnoknjižnog suda o provedbi prijavnog lista.

(2) Javne ceste iz stavka 1. ovoga članka upisati će se u zemljišnu knjigu kao javno dobro u općoj uporabi, kao neotuđivo vlasništvo Republike Hrvatske uz upis pravne osobe koja upravlja javnom cestom, bez obzira na postojeće upise u zemljišnoj knjizi.

(3) Prijavni list za prethodnu provedbu u zemljišnoj knjizi iz stavka 1. ovoga članka, zemljišno knjižnom sudu po službenoj dužnosti dostavlja nadležni ured za katastar na temelju pregledanog i potvrđenog geodetskog elaborata izvedenog stanja javne ceste, snimljenog prema pravilima propisanim posebnim zakonom, a koji pribavlja i tijelu nadležnom za katastar dostavlja pravna osoba koja upravlja javnim cestama.

(4) Rješenje o upisu javne ceste u zemljišnu knjigu utemeljeno na odredbi članka 123. stavak 1. ovog Zakona, zemljišnoknjižni sud će dostaviti nadležnom uredu za katastar, radi njenog evidentiranja u katastru."

Članak 3.

U članku 131. stavci 4. i 5. mijenjaju se i glase:

"(4) Nerazvrstane ceste izgrađene do dana stupanja na snagu Zakona o cestama ("Narodne novine", broj 84/11), koje nisu evidentirane u katastru ili nije evidentirano njihovo stvarno stanje, evidentiraju se u katastru na temelju geodetskog elaborata izvedenog stanja nerazvrstane ceste, a kojeg pribavlja i nadležnom tijelu za katastar dostavlja jedinica lokalne samouprave, odnosno pravna osoba koja je ovlaštena upravljati nerazvrstanom cestom sukladno propisima iz članka 107. ovog Zakona i rješenja nadležnog zemljišnoknjižnog suda o provedbi prijavnog lista.

(5) Prijavni list za prethodnu provedbu u zemljišnoj knjizi iz stavka 4. ovog članka zemljišnoknjižnom sudu po službenoj dužnosti dostavlja nadležni ured za katastar na temelju pregledanog i potvrđenog geodetskog elaborata izvedenog stanja nerazvrstane ceste."

Iza stavka 5. dodaje se novi stavak 6. koji glasi:

"(6) Nerazvrstane ceste iz stavka 1. ovoga članka upisati će se u zemljišnu knjigu kao javno dobro u općoj uporabi, kao neotuđivo vlasništvo jedinice lokalne samouprave uz upis pravne osobe koja upravlja javnom cestom, bez obzira na postojeće upise u zemljišnoj knjizi."

Dosadašnji stavci 5. i 6. postaju stavci 6. i 7.

Članak 4.

U članku 132. stavci 3. i 4. mijenjaju se i glase:

"(3) Ceste iz članka 98. stavka 1. ovog Zakona koje nisu evidentirane u katastru ili nije evidentirano njihovo stvarno stanje, evidentiraju se u katastru na temelju odluke iz članka 98. stavka 2. ovog Zakona, geodetskog elaborata izvedenog stanja nerazvrstane ceste, a kojeg pribavlja i nadležnom tijelu za katastar dostavlja jedinica lokalne samouprave, odnosno pravna osoba koja je ovlaštena upravljati nerazvrstanom cestom sukladno propisima iz članka 106. ovoga Zakona i rješenja nadležnog zemljišno knjižnog suda o provedbi prijavnog lista.

(4) Ceste iz stavka 3. ovog članka upisati će se u zemljišnu knjigu kao javno dobro u općoj uporabi, kao neotuđivo vlasništvo jedinice lokalne samouprave uz upis pravne osobe koja upravlja javnom cestom, bez obzira na postojeće upise u zemljišnoj knjizi."

Članak 5.

Na rješavanje podnesaka kojima se traži provedba odgovarajućeg geodetskog elaborata u zemljišnim knjigama, a koji su predani zemljišno knjižnom sudu do dana stupanja na snagu ovog Zakona, primjenjuju se odredbe članka 2. i članka 3. ovog Zakona.

Članak 6.

Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Članak 1.

Zakon o cestama je notificiran u NMI bazi Europske komisije uz Direktivu Vijeća 2013/22/EU od 13. svibnja 2013. godine o prilagodbi određenih direktiva u području prometne politike radi pristupanja Republike Hrvatske (SL L 158, 10.6.2013.), pa je stoga potrebno izmijeniti članak 1.a Zakona o cestama u kojemu se navode „Instrumenti usklađivanja“, na način da se ista navede kao instrument usklađivanja.

Članci 2.-4.

Formulacija članka 124. stavak 1. upućuje da se javna cesta koja nije evidentirana u katastru ili nije evidentirano njeno stvarno stanje, evidentira u katastru pod uvjetom iz članka 7. stavak 2. Zakona i izrađenog geodetskog elaborata kojim je snimljeno izvedeno stanje, a koji pribavlja i tijelu nadležnom za katastar dostavlja pravna osoba koja upravlja javnom cestom. Javne ceste se nakon toga upisuju u zemljišne knjige sukladno odredbama članka 123. stavak 2. Zakona. U važećoj formulaciji članka 124. stavak 1. Zakona po zaprimanju prijedloga i propisane dokumentacije nadležni katastarski ured dužan je u upravnom postupku evidentirati u katastru javnu cestu i tek nakon pravomoćnosti tog rješenja prijedlog za upis s prijavnim listom dostaviti zemljišno knjižnom sudu radi provedbe.

Predloženim izmjenama u članku 124. Zakona izbjegavaju se najčešće dugotrajni žalbeni postupci i omogućava da na temelju iste dokumentacije koja je ovjerena u katastarskom uredu, zemljišnoknjižni sudovi provedu upis javne ceste u zemljišnu knjigu odmah (ne čekajući pravomoćnost sudskog rješenja), te nakon upisa rješenje dostavljaju nadležnom katastarskom uredu radi evidentiranja javne ceste u neupravnom postupku.

Na ovaj način osigurava se pravna sigurnost u evidentiranju javnih cesta jer se i dalje upis temelji na potvrđenom geodetskom elaboratu i prijavnom listu samo se u postupanju prvo provodi upis a nakon toga evidentiranje javnih cesta.

Potpuno iste odrednice i obrazloženja su i kod upisa nerazvrstanih cesta i cesta iz članka 98. Zakona (članak 131. i članak 132. Zakona).

Članak 5.

Odredbom članka 5. utvrđeno je postupanje po podnescima za provedbu odgovarajućih geodetskih elaborata u zemljišnim knjigama, koji su predani zemljišnoknjižnom sudu na uknjižbu, a koji do stupanja na snagu ovog Zakona nisu riješeni. Time se omogućava rješavanje tih predmeta po izmijenjenom propisu i upis cesta u zemljišnu knjigu, a ujedno sprječava da sudovi već zaprimljene predmete odbiju. Također se skraćuje vrijeme potrebno za upis cesta u zemljišne knjige.

Članak 6.

Predloženom odredbom određeno je vrijeme stupanja na snagu zakona.

ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

U Zakonu o cestama („Narodne novine“, broj 84/2011, 22/2013, 54/2013 i 148/2013) mijenjaju se sljedeći članci:

Članak 1.a

Ovaj Zakon sadrži odredbe koje su u skladu sa sljedećim aktima Europske unije:

1. Direktiva 1999/62/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 1999. o pristojbama za korištenje određene infrastrukture za teška teretna vozila (SL L 187 od 20. srpnja 1999.),
2. Direktiva 2006/38/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2006. kojom se mijenja Direktiva 1999/62/EC o pristojbama za korištenje određene infrastrukture za teška teretna vozila (SL L 157 od 9. lipnja 2006.),
3. Direktiva 2011/76/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 27. rujna 2011. kojom se mijenja Direktiva 1999/62/EC o pristojbama za korištenje određene infrastrukture za teška teretna vozila – Tekst od značaja za EGP (SL L 269 od 14. listopada 2011.),
4. Direktiva 2004/54/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o najnižim sigurnosnim zahtjevima za tunele u transeuropskoj cestovnoj mreži (SL L 201 od 7. lipnja 2004.),
5. Direktiva 2004/52/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o interoperabilnosti elektroničkih sustava za naplatu cestarine u Zajednici – Tekst od značaja za EGP (SL L 166 od 30. travnja 2004.),
6. Direktiva 2008/96/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o sigurnosti upravljanja cestovne infrastrukture (SL L 319 od 29. studenoga 2008. godine),
7. Direktiva 2010/40/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. srpnja 2010. o okviru za uvođenje inteligentnih transportnih sustava u cestovnom prometu i za veze s ostalim vrstama prijevoza – Tekst od značaja za EGP (SL L 207 od 6. kolovoza 2010.).«.

Članak 124.

(1) Javne ceste izgrađene do dana stupanja na snagu ovoga Zakona koje nisu evidentirane u katastru ili nije evidentirano njihovo stvarno stanje, evidentiraju se u katastru na temelju odluke iz članka 7. stavka 2. ovoga Zakona i geodetskog elaborata kojim je snimljeno izvedeno stanje, a koji pribavlja i tijelu nadležnom za katastar dostavlja pravna osoba koja upravlja javnom cestom.

(2) Javne ceste iz stavka 1. ovoga članka upisuju se u zemljišne knjige sukladno članku 123. ovoga Zakona.

Članak 131.

(1) Ceste koje se na dan stupanja na snagu ovoga Zakona koriste za promet vozila po bilo kojoj osnovi i koje su pristupačne većem broju korisnika, a koje nisu razvrstane kao javne ceste u smislu ovoga Zakona, postaju nerazvrstane ceste.

(2) Postojeći upisi u zemljišnim knjigama nerazvrstanih cesta iz stavka 1. ovoga članka u vlasništvu jedinice lokalne samouprave zamijenit će se po službenoj dužnosti upisom nerazvrstane ceste javnog dobra u općoj uporabi kao neotuđivog vlasništva jedinice lokalne samouprave.

(3) Nerazvrstane ceste iz stavka 1. ovoga članka koje nisu upisane u zemljišnim knjigama ili u tim knjigama nije upisano njihovo stvarno stanje, upisuju se u zemljišne knjige po službenoj dužnosti na temelju prijavnog lista koji nakon evidentiranja nerazvrstane ceste, odnosno njezinog stvarnog stanja u katastru, zemljišnoknjižnom sudu po službenoj dužnosti dostavlja tijelo nadležno za katastar.

(4) Nerazvrstane ceste iz stavka 1. ovoga članka koje nisu evidentirane u katastru ili u katastru nije evidentirano njihovo stvarno stanje, evidentiraju se u katastru na temelju odgovarajućeg geodetskog elaborata kojim je snimljeno izvedeno stanje, a kojega pribavlja i tijelu nadležnom za katastar dostavlja jedinica lokalne samouprave, odnosno pravna osoba koja je ovlaštena upravljati nerazvrstanom cestom sukladno propisima iz članka 107. ovoga Zakona.

(5) Nerazvrstane ceste iz stavka 4. ovoga članka upisuju se u zemljišne knjige sukladno stavku 3. ovoga članka.

(6) Nekretnine koje su prema ovom Zakonu nerazvrstane ceste i bile su u uporabi kao nerazvrstane ili javne ceste prije 1. siječnja 1997., javno su dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu jedinice lokalne samouprave na čijem se području nalaze.

Članak 132.

(1) Postojeći upisi u katastru i zemljišnim knjigama javnih cesta koje su na temelju ovoga Zakona postale ceste iz članka 98. stavka 1. podstavka 1. ovoga Zakona zamijenit će se po službenoj dužnosti upisom nerazvrstane ceste javnog dobra u općoj uporabi kao neotuđivog vlasništva jedinice lokalne samouprave na temelju odluke iz članka 98. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Podatke o zemljišnoknjižnim česticama potrebne za promjenu upisa iz stavka 1. ovoga članka u zemljišnim knjigama, zemljišnoknjižnom sudu po službenoj dužnosti dostavlja tijelo nadležno za katastar.

(3) Ceste iz članka 98. stavka 1. podstavka 1. ovoga Zakona koje nisu evidentirane u katastru ili u katastru nije evidentirano njihovo stvarno stanje, evidentiraju se u katastru na temelju odluke iz članka 98. stavka 2. ovoga Zakona i odgovarajućeg geodetskog elaborata kojim je snimljeno izvedeno stanje, a koji pribavlja i tijelu nadležnom za katastar dostavlja jedinica lokalne samouprave, odnosno pravna osoba koja je ovlaštena upravljati nerazvrstanom cestom sukladno propisima iz članka 106. ovoga Zakona.

(4) Ceste iz članka 98. stavka 1. podstavka 1. ovoga Zakona koje nisu upisane u zemljišnim knjigama ili u tim knjigama nije upisano njihovo stvarno stanje, upisuju se u zemljišne knjige

po službenoj dužnosti na temelju prijavnog lista koji nakon evidentiranja nerazvrstane ceste, odnosno njezinog stvarnog stanja u katastru, zemljišnoknjižnom sudu po službenoj dužnosti dostavlja tijelo nadležno za katastar.